

378
4-492

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Матеріали
студентської наукової конференції
Чернівецького національного
університету,
присвяченої 600-річчю м. Чернівці
13-14 травня 2008 року

Б 510733

Філологічні науки

Перевірено 2015

ПЕРЕВІРЕНО 2010

Чернівці
"Рута"
2008

ЧНУ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

845
1-11-22

Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Матеріали студентської наукової конференції
Чернівецького національного університету, присвяченої
600-річчю м. Чернівці (13-14 травня 2008 року). Філологічні
науки. – Чернівці: Рута, 2008. – 480 с.

До збірника увійшли статті студентів філологічного факультету та
факультету іноземних мов, підготовлені до щорічної студентської нау-
кової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення
і обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення
проблем.

13-92

Прийнято 2015

Микола Заполовський
Науковий керівник – доц. Олексичина Л.Г.

Класифікація засобів передачі іносказань у біблійних перекладах

Грецький вислів “parabole” (дослівно: зіставлення або порівняння) має значно ширше значення, ніж наше слово “притча”. Його доречно перекласти як “іносказання”, що визначається як коротка образна розповідь, в якій абстрактна думка чи подія пояснюється шляхом порівняння з наглядною конкретною дією. Іносказання може бути також притчею і часто приповідкою. Приповідка – це влучна теза, чітко сформульована істина; притча – це коротка розповідь чи поезія, що наглядно на прикладі пояснює моральну чи релігійну істину [1, с. 961].

У Святому Письмі найчастішим і майже завжди обов'язковим стилістичним вираженням іносказань виступає порівняння. Його стилістична роль здебільшого полягає у виділенні якоїсь особливості завдяки зіставленню з предметом, явищем, особою, основна ознака або одна із ознак яких є водночас і ознакою порівнюваного [2, с. 144-145].

В цілому іносказання опрацьованих поетичних біблійних книг (“Приповідки”, Еклезіяст”, “Пісня над піснями”), в т.ч. чотирьох Євангелій можна поділити на:

1) приповідки, виражені за допомогою непоширеного порівняльного звороту, які простежуємо здебільшого в поетичних біблійних книгах; 2) власне іносказання, які простежуються в Євангелії від Матвія; 3) притчі, які також знаходимо переважно в Євангелії від Матвія.

Опрацьовані біблійні книги демонструють нам велику кількість приповідок, притч та власне іносказань, виражених порівняннями. При розгляді перекладів Біблії (Лютера, Куліша, Огієнка та Нового Світу) помітним було те, що те чи інше іносказання може передаватися за допомогою різних засобів. Так, на основі вище згаданих біблійних книг, в цілому можна встановити їхню наступну класифікацію:

– Передача іносказань за допомогою таких часток: немов,

мов, як, так як, ніби, немов, наче, неначе, так, wie, als, so wie, gleich, also, geradeso wie, wie wenn. Наприклад: Geradeso wie die Kühle des Schnees am Erntetag ist der treue Gesandte denen, die ihn senden (Переклад Нового Світу, "Приповідки Соломона");

– Передача іноказань за допомогою займенників: це, се, то, те саме, все одно, що; das ist (найбільше простежуються в книгах "Приповідки Соломона", "Пісня над піснями", "Євангеліє від Матвія"). Наприклад: Роздягти в день холодний, й налити оцту в рану, – все одно, що співати пісні зжуреному серцю (Переклад Куліша, "Приповідки Соломона");

– Передача іноказань за допомогою парних сполучників: як...так, що...те, ліпше, лучше, краще...ніж, чим...тим, що...те саме, що...це, як...отак, так само як... так, краще... від, so wie... ebenso, gleichwie... also, wie... so, besser... als, eher... als, besser... denn, gewiss so... wie, wie... also, gerade wie... so, so wie... so ("Книга Еклезіястова", "Євангеліє від Матвія"). Наприклад: Besser ist es auf einer Dachecke zu wohnen, als mit einer streitsüchtigen Ehefrau, obwohl in einem gemeinsamen Haus (Переклад Нового Світу, "Приповідки Соломона");

– Безсполучникова передача іноказань ("Книга Приповісток Соломона", "Євангеліє від Івана"). Наприклад: Die Reden des Freundlichen sind Honigseim, trösten die Seele und erfrischen die Gebeine (Переклад Мартіна Лютера, "Приповідки Соломона");

Зіставлення українських і німецьких варіантів передачі іноказань за допомогою чотирьох перекладів Біблії допомагають краще зрозуміти їхню суть, а також передають колорит сучасними і давнішими українською та німецькою мовами.

Список літератури:

1. Einsichten über die Heilige Schrift, Band 1, Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft, Deutscher Zweig, e.V., Selters/Taunus.
2. Сучасна українська літературна мова. Стилїстика / За загальною редакцією І.К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1973.

Наукове видання

**Матеріали студентської наукової конференції
Чернівецького національного університету,
присвяченої 600-річчю м. Чернівці
(13-14 травня 2008 року)
Філологічні науки**

Тези доповідей

Відповідальна за випуск *Ангельська А.О.*

*Свідоцтво про державну реєстрацію
ДК № 891 від 08.04.2002 р.*

Підписано до друку 15.04.2008. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 26,4.
Обл.-вид. арк. 28,5. Зам. 171. Тираж 70.

Друкарня видавництва "Рута" Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2